

IZVJEŠTAJ

o učešću delegacije Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj Skupštini NATO,
na svečanoj sjednici povodom 60. godišnjice od osnivanja NATO-a

Svečana sjednica povodom 60. godišnjice od osnivanja NATO saveza održana je 11. maja 2009. godine u Rimu, Italija, u organizaciji Senata Republike Italije-Predstavničkog Doma, pod pokroviteljstvom i uz podršku Parlamentarne Skupštine NATO. Na ovom značajnom skupu Crnu Goru su predstavili predsjednik Skupštine Crne Gore, g. Ranko Krivokapić, i delegacija Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj Skupštini NATO u sastavu: g. Borislav Banović, šef delegacije, stalni članovi Miodrag Vuković i Vasilije Lalošević, i sekretar delegacije Zorana Baćović.

Svečana sjednica održana je u plenarnoj sali Senata Republike Italije, u vremenu od 10 do 18 časova, tokom kojeg vremena su izlagali brojni uvaženi govornici.

Šefu italijanske delegacije pri Parlamentarnoj Skupštini NATO, g. Sergiu de Gregoriju, pripala je čast da, u svojstvu organizatora i domaćina skupa, otvori svečanu sjednicu, prisutnima poželi doborodošlicu i izrazi zadovoljstvo na činjenici da je organizacija ovako značajnog događaja upriličena u Senatu Republike Italije. Prisutnima se potom obratio predsjednik Italijanskog Atlanskog Komiteta, prof. Enrico la Loggia, koji je govorio o istorijatu i razvojnom putu Sjeverno Atlanskog saveza.

Sjednica je podjeljena u dvije tematske sesije. Tokom prve, govornici su izlagali na temu „NATO saveza od osnivanja do perioda tranzicije: rušenju Zida, proširenju Saveza i operacijama koje su u toku“. Sjednicu je, u ovom dijelu, vodio potpredsjednik PS NATO, g. Bruce George, dok su uvodničari bili bivši predsjednik Poljske, g. Lech Valensa; doživotni senator i bivši premijer Italije, g. Giulio Andreotti; poslanik i bivši premijer Italije Massimo d'Alema, koji je, između ostalog govorio o uvećanju saveza, novim oblicima saradnje unutar Alijanse, aspektima i značaju ekonomsko političke saradnje, o saradnji sa Rusijom. O značaju globalne bezbjednosne mreže, novom strategijskom konceptu, kao i drugim značajnim pitanjima govorio je predsjednik Vojnog komiteta NATO-a, g. Giampaolo di Paola. Ambasador Islamske Republike Avganistan u Italiji, g. Musa M. Maroofi najznačajniji dio izlaganja posvjetio je globalnoj opasnosti od terorizma i značaju efikasne borbe protiv djelovanja terorističkih grupa. Izlaganjem na temu značajno su doprinijeli i predstavnici nacionalnih delegacija: zamjenik šefa delegacije Poljske pri NATO Parlamentarnoj Skupštini, g. Marek Opiola; predstavnici italijanske delegacije pri PS NATO, g. Franco Marini; predstavnik delegacije Velike Britanije pri PS NATO, g. John Stanley; predstavnik delegacije Republike Italije pri PS NATO, g. Lucio Malan; predstavnik delegacije Poljske pri

PS NATO, g Wladislaw Sidorowicz; predstavnik delegacije Republike Italije pri PS NATO, g Piero Fassino; predstavnik delegacije Njemačke pri PS NATO, g Hans Raidel; šef delegacije Litvanije pri PS NATO, g Audronius Azubalis; predstavnik delegacije Republike Makedonije pri PS NATO, g Vlado Buckovski; šef delegacije Latvije pri PS NATO, gđa Vaira Paegle; zamjenik šefa delegacije Grčke pri PS NATO, g Savvas Tsitouridis; predstavnik delegacije Slovenije pri PS NATO, g Branko Grims.

Tokom izlaganja govornici su više puta naglasili da NATO od osnivanja počiva na principima vladavine prava, demokratije i slobode kao ključnim stubovima i predstavlja čuvara slobode i promotera stabilnosti u cijelom svijetu. Značajan dio izlaganja bio je posvećen ulozi NATO-a u cilju obezbjeđenja kolektivne bezbjednosti, te je zaključeno da odnose među zemljama članicama, kao i prudruženim članicama i zemljama Mediteranskog dijaloga treba produbljivati.

Tokom druge sesije govornici su izlagali na temu: „Budućnost NATO saveza prema multipolarnom svijetu slijedeći Stasbourg-Kehl Samit“. U ovom dijelu sjednicu je vodio, šef delegacije Njemačke pri Parlamentarnoj Skupštini NATO, g Karl A Lamers a među uvodničarima riječ je imao predsjednik Skupštine Crne Gore, g Ranko Krivokapić, koji je istakao da Crna Gora želi što prije postati punopravni član NATO-a, kao mali ali vjekovno dokazan, pouzdan i hrabar partner. Ocijenio je da Sjeverno-atlantski vojni savez i njegove demokratske vrijednosti jačaju socijalnu koheziju novih demokratija i daju nezamjenjivu poruku o stabilnosti stranim investitorima, kao i da je u savremenim bezbjednosnim uslovima neophodno držati se principa multipolarnosti, kojim se može podijeliti teret očuvanja svjetskog mira, ali i rasteretiti NATO. On je dodao da odnosi sa Ruskom Federacijom moraju ostati u vrhu agende Alijanse. Ministar inostranih poslova Republike Italije, g Franco Frattini, u svojstvu uvodničara na skupu govorio je o dimenziji NATO-a i politici otvorenih vrata, napravio osvrt na Sjeverno Atlantsku Alijansu u budućnosti kojoj i dalje prioriteta moraju biti demokratija, sloboda građana i vladavina prava dok je u dijelu saradnje naglasio značaj saradnje NATO - Rusija. U ovom dijelu sjednice riječ je, takođe, povjerena: zamjeniku predsjednika Državne Dume Ruske Federacije, gđji Lubov Sliski, zamjeniku premijera Albanije, g Genc Pollu; ministru odbrane Republike Francuske, gđi Jean-Marie Bockel koja je, između ostalog, govorila o mirovnim operacijama i konceptu interoperabilnosti. Izlagao je politički direktor za multilateralne poslove i ministar za inostrane poslove i evropske integracije Republike Hrvatske, g Mario Nobile. Svojim izlaganjem na temu značajan doprinos dali su govornici-predstavnici nacionalnih delegacija: šef delegacije Turske pri NATO PA, g Vahit Erdem; predstavnik delegacije Italije pri NATO PA, g Antonello Cambas; potpredsjednik PS NATO i šef delegacije Holandije pri PS NATO, g H.J.Ormel; predstavnik delegacije Velike Britanije i predsjednik Komiteta za ekonomiju i bezbjednost pri PS NATO, g Hugh Bayley; predstavnik delegacije Italije pri PS NATO, g Giovanni Torr; šef delegacije Rumunije pri PS NATO, g Sever Vionescu; šef delegacije Portugalije pri PS NATO, g Jose Lello; predstavnik delegacije Grčke pri PS NATO, g Vassiliki Papandreou i šef delegacije Finske pri PS NATO, g Johhanes Koskinen.

Završnu riječ povodom održavanje sjednice na kojoj je svečano upriličeno obilježavanje 60. godišnjice od osnivanja NATO Saveza, dao je predsjednik Senata Republike Italije, g Renato Schifani, koji je, između ostalog govorio o ulozi Sjeverno Atlanskog Saveza u obezbjeđivanju vladavine prava, slobode građana i demokratije, o mirovnim operacijama koje su okončale svoj mandat i o tekućim misijama. Ovom prilikom, predsjednik Senata je posebno istakao dimenziju NATO-a u sprovođenju politike otvorenih vrata i uvećanju Saveza, i naglasio značaj koncepta interoperabilnosti.

Na svečanoj sjednici je zaključeno da je u svom dosadašnjem radu Sjeverno Atlanska Alijansa jasno iskazala stremljenje zemalja članica da zajedničkim djelovanjem obezbjeđe globalnu bezbjednosnu mrežu koja se kakva takva ne bi mogla efikasno uspostaviti niti održati od strane svake članice ponaosob, u svjetskom poretku.

Na kraju izlaganja predsjednik Senata Republike Italije srdačno se zahvalio učesnicima skupa na doprinosu koji su pružili u realizaciji uspješno održane svečane sjednice.

Napomena:

- U prilogu izvještaja nalazi se plan rada Svečane sjednice

SEKRETAR DELEGACIJE
Zorana Baćović,s.r.

ŠEF DELEGACIJE
Borislav Banović,s.r.